

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ

ΤΟ ΘΕΑΜΑ ΤΟΥ ΜΠΟΓΙΑΤΙΟΥ
ΩΣ ΚΙΝΟΥΜΕΝΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

ΕΠΙΜΕΤΡΟ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΓΙΩΡΓΗΣ ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ

Ἡ παρούσα ἐκτὸς ἐμπορίου ἔκδοση ἐτοιμάστηκε γιὰ νὰ κυκλοφορήσει στὶς 25 Νοεμβρίου 2009 μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἔκδοσης τῆς Διάλεξης τοῦ 1935 Περὶ σουρρεαλισμοῦ τοῦ Ἀνδρέα Ἐμπειρικοῦ καὶ τῆς παρουσιάσῃς τῆς στῆ Στοὰ τοῦ Βιβλίου, μὲ ὁμιλητὲς τὸν Γιώργη Γιατρομανωλάκη, τὸν Μιχάλη Χρυσανθόπουλο, τὸν Νίκο Σιγάλα καὶ τὸν Λεωνίδα Α. Ἐμπειρικό.

ISBN 978-960-325-872-8

© 2009, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ Α.Ε.

Ζωοδόχου Πηγῆς 99, 114 73 Ἀθήνα

Τηλ. 210.7011.461 – FAX 210.7018.649

http://www.agra.gr, e-mail: info@agra.gr

καὶ

Λεωνίδα Ἐμπειρικός

Στίχοι 1.

Τὸ Διάγραμμα τοῦ Μωραίου εἰς κεντὸν ποταμίου

Τὸ Διάγραμμα τοῦ Μωραίου εἰς κεντὸν ποταμίου
Ἄνευ τῆς ἀφῆς τοῦ κεντὸν ποταμίου μὲ τὰ μαράδια
ἀπορία φροντὶ καὶ χαλαρὰ μὲ τὴν ἀφῆ
ἐπὶ τραυμάτων ὁ μετῶπιος ἀπορία εἴσω κεντὸν ποταμίου
καὶ τοῦτοι μαρτυροῦσι ὁ σῆμα ἢ ἐξῆμα μὰ τὰ
ἔξῆμα τὸ ἀπορία ποταμίου —

Τὸ Διάγραμμα τοῦ Μωραίου εἰς κεντὸν ποταμίου
Ἄνευ τῆς ἀφῆς ἀπορία μὲ ἀπορία ἀπορία τὸν Ποταμίου
ἢ ἐπὶ τῆς ἀφῆς ἀπορία ἀπορία καὶ ἐπὶ τῆς ἀφῆς
ἀπορία κεντὸν ποταμίου μὲ τὰ μαράδια εἰς κεντὸν ποταμίου
Μὲ τὸν,

Τὸ Διάγραμμα τοῦ Μωραίου εἰς κεντὸν ποταμίου
Ἄνευ τῆς ἀφῆς ἀπορία μὲ ἀπορία ἀπορία τὸν Ποταμίου
Τὸν ποταμίου μὲ ἀπορία ἀπορία τὸν Ποταμίου
Τὸν ποταμίου ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία
καὶ ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία

Ἄνευ καὶ ἀπορία ἀπορία ἀπορία
Ὁ ποταμίου ἀπορία ἀπορία ἐπὶ ἀπορία ἀπορία τὸν Ποταμίου
Ὁ καὶ ἀπορία ἀπορία ἀπορία καὶ ἀπορία ἀπορία ἀπορία
Ἄνευ ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία
Ἄνευ ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία
καὶ ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία

Τὸ Διάγραμμα τοῦ Μωραίου εἰς κεντὸν ποταμίου
Μὲ τὸν ποταμίου ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία ἀπορία
ἀπορία ἀπορία

ΤΟ ΘΕΑΜΑ ΤΟΥ ΜΠΟΓΙΑΤΙΟΥ ὡς κινούμενου τοπίου
 Ἐκείνη τὴν πρῶτην τῆς καμιοῦ μὲ τὰ καλάθια
 Γιομάτα φρούτα καὶ λαχανικά γιὰ τὴν Ἀθήνα
 Ἐνῶ τραγουδοῦσε ὁ μεθυσμένος κρεοπώλης ἐνίοτε
 κοπρολογῶν
 5 Καὶ τοῦκανε παρατηρήσεις ὁ σεμνὸς κι εὐγενικὸς μανάβης
 Σήμερα τὸ ἀπόγευμα νωρὶς -
 Τὸ θέαμα τοῦ Μπογιατιοῦ ὡς κινούμενου τοπίου
 Ἴσως νὰ παρουσίαζε ὁμοιότητα μὲ πρότυπον πίνακος τοῦ
 Παρθένη
 Ἄν ἐκείνη τὴ στιγμὴ στεκόμουν κάπου καὶ δὲν ἤμουν
 10 Ἄνθρωπος κινούμενος μὲ τὰ καλάθια στὸ καμιόνι.
 Μὰ ἔτσι,
 Τὸ θέαμα τοῦ Μπογιατιοῦ ὡς κινούμενου τοπίου
 Ἐμοιαζε μᾶλλον μὲ ζωντανὸ τοπίο τοῦ Γουναροπούλου
 Τοῦ μεγάλου μας ζωγράφου ποὺ ἀγαπῶ πολὺ
 15 Τοῦ Γεωργίου Γουναροπούλου ποὺ εἶναι πάντοτε δυναμικὸς
 Καὶ στὰ πιὸ στατικά μοτίβα του ἀκόμη
 Ὅπως καὶ οἱ στίχοι μου αὐτοί,
 Ὁ Γεώργιος Γουναρόπουλος ἐκ Σωζουπόλεως τῆς Βουλγαρίας
 Ὁ κατ' ἐξοχὴν αἰσθησιακὸς καὶ ποιητὴς ζωγράφος

20 Στὸ χρῶμα, στὴ γραμμὴ, στὸ φῶς
 Ἀνεξαρτήτως θέματος (ποὺ κάλλιστα μπορεῖ νὰ λείπη)
 Καὶ τοῦτο πάντοτε ποιητικῶς.

Τὸ θέαμα λοιπὸν τοῦ Μπογιατιοῦ ὡς κινούμενου τοπίου
 Μὲ κάτι μέσα του σὰν τὸ κορμὶ μιᾶς κινουμένης γυναικὸς
 στὴν ἀγκαλιά μου,
 25 Μ' ἔκανε νὰ θυμηθῶ καθὼς ταλαντεύομαι στὰ καλάθια
 Ἡδονικὰ κινήματα τῶν γυναικῶν ἐν γένει
 Ὅταν συμπράττουν ἐρωτικῶς
 Μὲ ἀγαπημένους ἄνδρες τοὺς ἢ ἔστω μὲ γυναῖκες.
 Καὶ τώρα θυμᾶμαι, καθὼς γράφω,
 30 Ἐκείνες τίς μαγικὲς σελίδες τοῦ D. H. Lawrence
 Στὸ θαυμαστὸ βιβλίο του,
 «Ὁ ἐραστὴς τῆς Λαίδης Τσάτερλεϋ»
 Ὅπου τ' ἀπανωτὰ σκιρτήματα, οἱ παλμοὶ κι ἀναπαλμοὶ τῆς
 ἠδονῆς,
 Ἐκτείνονται, ἐπεκτείνονται σὰν κύματα
 35 Καὶ προωθοῦνται ἀπὸ τὸ πέος τοῦ ἀνδρὸς
 -Ἐντὸς κι ἐκτὸς-
 Καὶ ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς ἐρωτευμένης γυναικὸς
 -Σὰρξ ἐκ σαρκὸς-
 Μὲ περιπάθεια
 40 Μὲ μυστικοπάθεια
 Στὴ γῆ, στὰ δένδρα καὶ σ' ὀλόκληρη τὴν φύση

Πανσεξουαλιστικῶς.
 "Α! νάταν ἡ Λαίδη Τσάτερλεϋ ἐδῶ
 Τὸ μόνον εὐαίσθητο καὶ μετανιωμένο μέλος τῆς οἰκογενείας
 τῆς -
 45 "Α, νάτανε ἡ Λαίδη Τσάτερλεϋ ἐδῶ
 "Ἡ κάποια ἄλλη συμπαθητικὴ σὲ μὲ γυναῖκα
 Ποὺ νὰ μὲ καταλαβαίνῃ σὲ ὅλα
 Καὶ νᾶναι ἔτοιμη νὰ μοιρασθῇ μαζί μου
 Τὴν ἡδονή, τὴν τρυφερότητα καὶ τὴν ἀνθρώπινη ἀλληλεγγύη
 50 Σὲ σύνθεση οὐσιαστικῆς καὶ σύντονης ἀγάπης.
 "Α, νάτανε ἡ Λαίδη Τσάτερλεϋ ἐδῶ
 "Ἡ κάποια ἄλλη συμπαθητικὴ σὲ μὲ γυναῖκα
 Τώρα ποὺ γύρισα πάλι στὸ Μπογιατί
 Τώρα ποὺ εἶμαι μόνος καὶ λίγο μελαγχολικός,
 55 Βλέποντας πὼς εἶμαι μόνος στὴ ζωὴ μου
 Ἐνῶ εἶμαι πιὸ ἱκανὸς ἀπὸ τὸν Μέλλονος.
 "Ω συνειρμοὶ καὶ συσχετίσεις!
 Τὸ θέαμα τοῦ Μπογιατιοῦ ὡς κινούμενου τοπίου
 Δρόμος κι αὐτὸ κινούμενος τοῦ ἀσυνειδήτου μου πρὸς τὴν
 συνειδητὴ ζωὴ,
 60 Ἀλληλουχία αὐθόρμητη βλυσμάτων ὀρμεμφύτου
 Οἱ συνειρμοὶ καὶ συσχετίσεις
 Ποίηση τῆς ποίησης αὐτούσια.

Καὶ τώρα μούρχεται στὸ νοῦ,
 Πὼς τὸ θέαμα τοῦ Μπογιατιοῦ ὡς κινούμενου τοπίου
 65 Ἐχει ἐντὸς μου κινούμενες ἀναλογίες
 Μὲ τὴν θεά τῆς ἀχανοῦς ρουμανικῆς πεδιάδος
 Καὶ τοῦ μεγαλοπρεπῶς κινούμενου Δουνάβεως
 Ἐτσι καθὼς τ' ἀντίκρυζα θυμᾶμαι στὰ μικράτα μου
 Ἄπὸ τίς γέφυρες τῶν κινουμένων βαποριῶν στὸν ποταμὸ
 70 Ὅταν ταξίδευα μὲ τὴν μητέρα μου (ποὺ κατάγεται ἀπὸ τὴν
 Σεβαστούπολη)
 Πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση τοῦ Ὀχτώβρη 1917,
 Ἄπὸ τὴν Ἑλλάδα στὸ μέρος τῆς γῆς ποὺ τότε λέγαμε Ρωσία
 Καὶ σήμερα, μὲ ὑπερηφάνεια καὶ συγκίνηση τὸ ὀνομάζουμε
 ΕΣΣΔ
 Καὶ μούρχεται τώρα στὸ νοῦ
 75 Πὼς τὸ θέαμα τοῦ Μπογιατιοῦ ὡς κινούμενου τοπίου
 Καθὼς καὶ ἡ θεά τῆς ἀχανοῦς ρουμανικῆς πεδιάδος
 Καὶ τοῦ μεγαλοπρεπῶς κινούμενου Δουνάβεως
 (Γεννήθηκα στὴν Βραΐλα στὰ 1901 καὶ στὴν Ἑλλάδα
 μ' ἔφεραν βρέφος τριῶν μηνῶν)
 Ἐχουν ἐντὸς μου οἱ κινούμενες αὐτὲς ὀντότητες
 80 Σχέσεις κινούμενες ὑψίστης σημασίας
 Μὲ τὴν ἔνδοξη πατρίδα τῆς πρώτης ἐφαρμογῆς τοῦ γνήσιου
 Σοσιαλισμοῦ
 Τὴν ἐπική μας ΕΣΣΔ
 Ἄπὸ τὴν ὁποία ἐκπορεύονται σήμερα τὸ φῶς καὶ οἱ ἐντολές
 τοῦ Κομιντέρν

Καὶ ἀπὸ τὴν ὁποία αὐριο θὰ ἐπεκταθῆ σὲ ὁλόκληρη τὴν
οἰκουμένη

85 Ἡ παγκόσμια ἐπανάσταση τῆς Κομμουνιστικῆς μας
Διεθνοῦς

Ὅπως σ' ἐκεῖνες τὶς μαγικὲς σελίδες τοῦ D. H. Lawrence
Τ' ἀπανωτὰ σκιρτήματα, οἱ παλμοὶ κι ἀναπαλμοὶ τῆς ἡδονῆς
Ἐκτείνονται, ἐπεκτείνονται σὰν κύματα
Καὶ προωθοῦνται ἀπὸ τὸ πέος τοῦ ἀνδρὸς

90 (Ἐντὸς κι ἐκτὸς)
Καὶ ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς ἐρωτευμένης γυναικὸς
(Σὰρξ ἐκ σαρκὸς)
Μὲ περιπάθεια
Μὲ μυστικοπάθεια

95 Στὴ γῆ, στὰ δένδρα καὶ σ' ὁλόκληρη τὴ φύση
Πανσεξουαλιστικῶς
Παρόμοια καὶ ἡ παγκόσμια ἐπανάσταση τῆς
Κομμουνιστικῆς μας Διεθνοῦς
Θὰ ἐπεκταθῆ
Στὴ γῆ, στὸν οὐρανὸ καὶ σ' ὁλόκληρη τὴν πλάση

100 Πανανθρωπιστικῶς.

Ἀγαπημένη μας μητέρα ΕΣΣΔ,
Ἦλη καὶ πνεῦμα τῆς ἀμαράντου νίκης τοῦ προλεταριάτου
Ζωὴ μας, χτυποκάρδι μας

Ἐγγυήτρια τῆς ἀγαθῆς ἐκβάσεως τῆς πάλης τῶν ἀπανταχοῦ
τῆς γῆς

105 Κομμουνιστικῶν κομμάτων καὶ ὀργανώσεων
Ἀγαπημένη μας μητέρα ΕΣΣΔ
Σήμερα τὸ 1/6 τῆς γῆς καὶ αὐριο καὶ τὰ ἔξη
Σήμερα ΕΣΣΔ καὶ αὐριο ΠΕΣΣΔ μὲ τὸ Π = Παγκόσμιος
Ἀγαπημένη μας μητέρα ΕΣΣΔ,

110 Δέξου τοὺς στίχους μου αὐτοὺς ποὺ σοῦ προσφέρω μὲ τὴν ἴδια
εὐλάβεια ποὺ ἀκουμπᾶμε τὰ λουλούδια μας στὸν τάφο τοῦ
πατέρα μας Λένιν.

Ἀγαπημένη μας μητέρα ΕΣΣΔ,
Δέξου τὴν σύψυχή μου ἀνάταση μὲς' ἀπ' τὰ βάρη
τῆς σημερινῆς μας δυστυχίας καὶ τὰ πλοκάμια
τῆς κεφαλαιοκρατίας
Πρὸς τὴν αἰώνια δόξα σου
Καὶ κάμε

115 Μητέρα μας ἀγαπημένη ΕΣΣΔ,
Κάμε νὰ ἔρθη γρήγορα καὶ τὸ δικό μας μέγα βράδυ ποὺ θάναί
καὶ δικό σου
Καὶ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοὺς πονηροὺς ἀστοὺς

118 Ἀμήν.

Μπογιάτι, Σεπτ. 1933